Biogeografie Australasijské oblasti (tj. vč. blízkých ostrovů Oceánie)

Podklad:

Udvardy 1975, IUCN 2001,

Hendrych 1984, Buchar 1983,
Cox, Moore 1994, Lomolino et al. 2006,
GoogleEarth, Wikipedia.

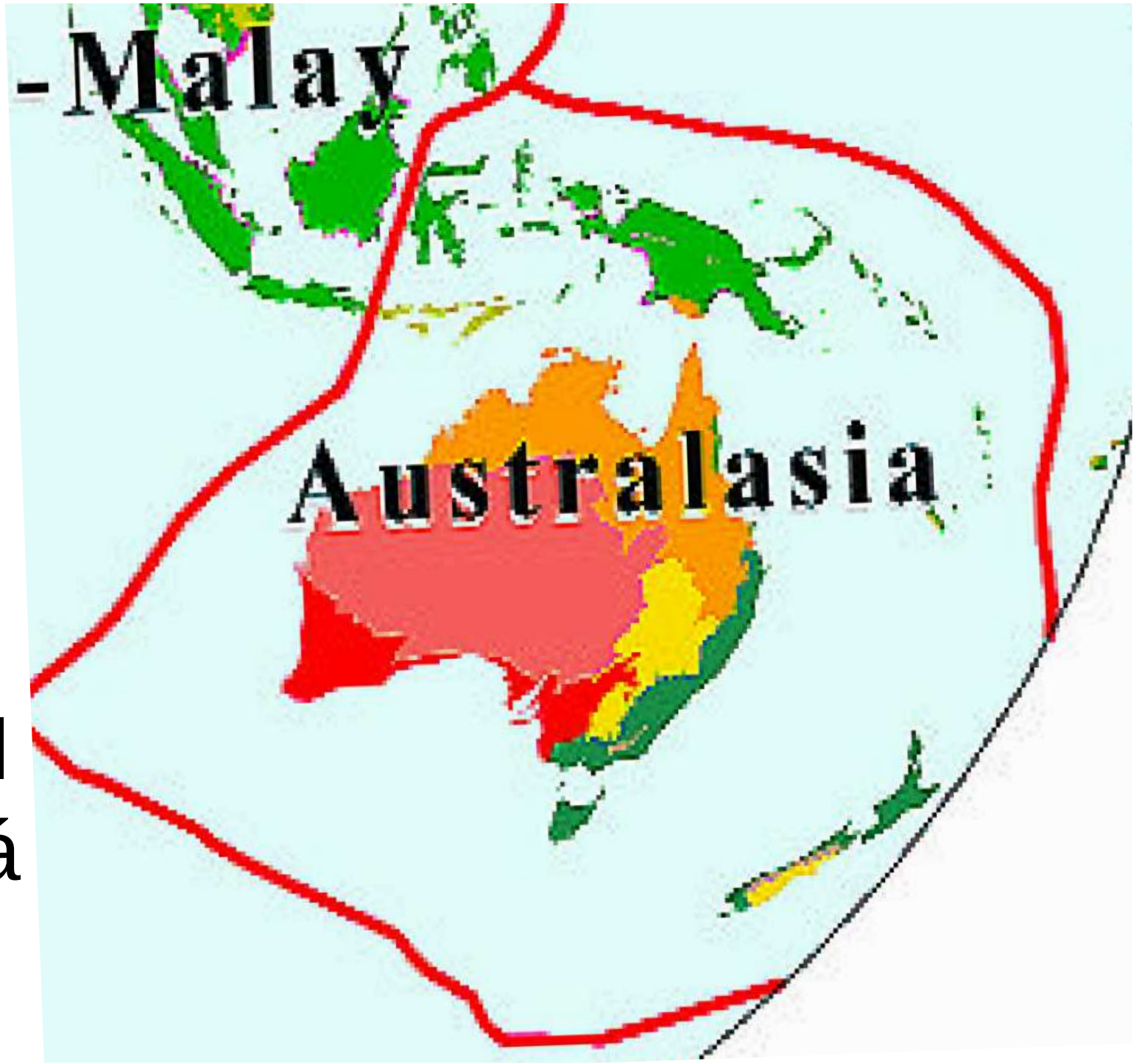

Austral
-asijská
oblast

Australasijská oblast_1

- Tropická, okrajově subropická a mezotermní biota
- Ostrovy oddělené od Asie hlubokým mořem – pleistocén - ale vnitřně tehdy propojené
- Flóra: nejvíce Endemitů na jednotku plochy !
- Fauna: Čeledi: savci 23 (nejméně na světě)/ 9 Endemických, ptáci 70 /14 E, sladkov. ryby 1/0 = minimálně. ∑ = 94 /23 E.
- Velmi archaická biota – př: vejcorodí savci, 6 endem. čeledí vačnatců (vačnatci - ∑ 150 druhů = 41% savců)
- Nejsilnější vztahy k Indomalajsii, slabší k Neotropis – vačnatci, želvy, některý hmyz, vodní korýši. K jihu Neotropis – pův. přes Antarktidu – pabuky, araukárie.
- Převážně sucho a blahovičníky, jihovýchod – pabuky. Typické ve vlhkých částech: stromovité kapradiny.
- Téměř chybějí primárně sladkovodní ryby (jen bahník), leč endemic.

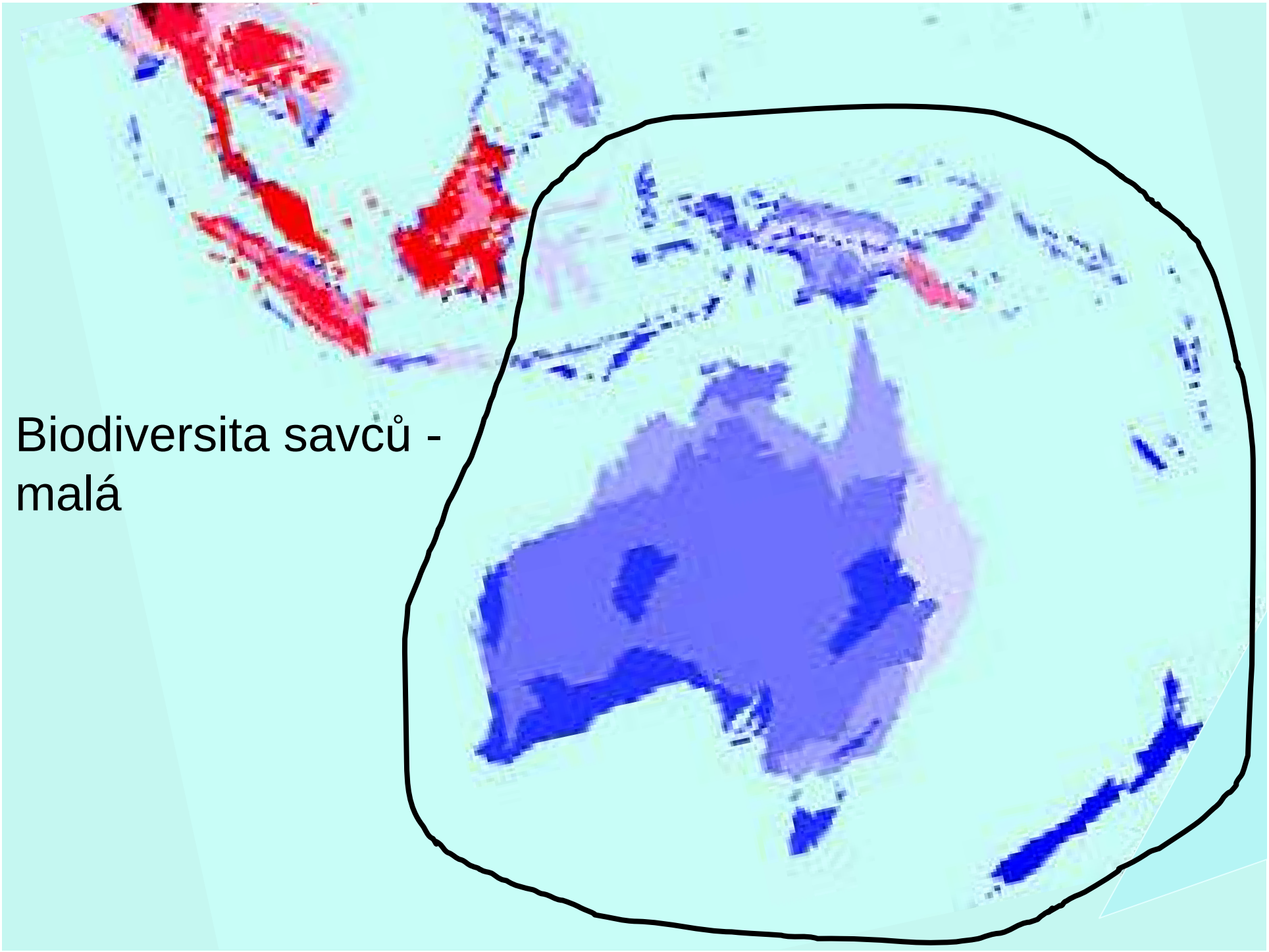

Biodiversita savců - malá

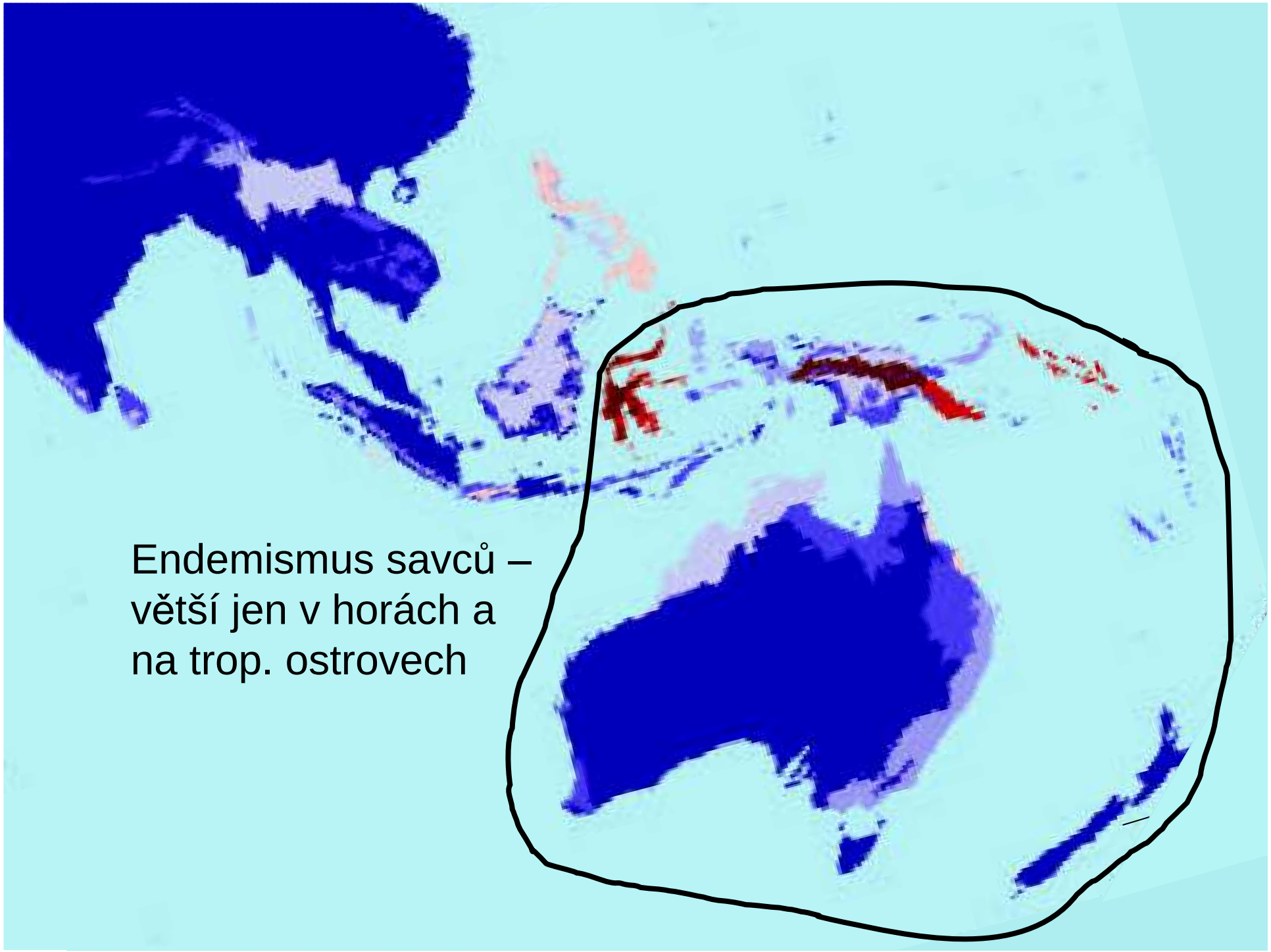
Endemismus savců –
větší jen v horách a
na trop. ostrovech

Hlavní vegetační typy Austrálie

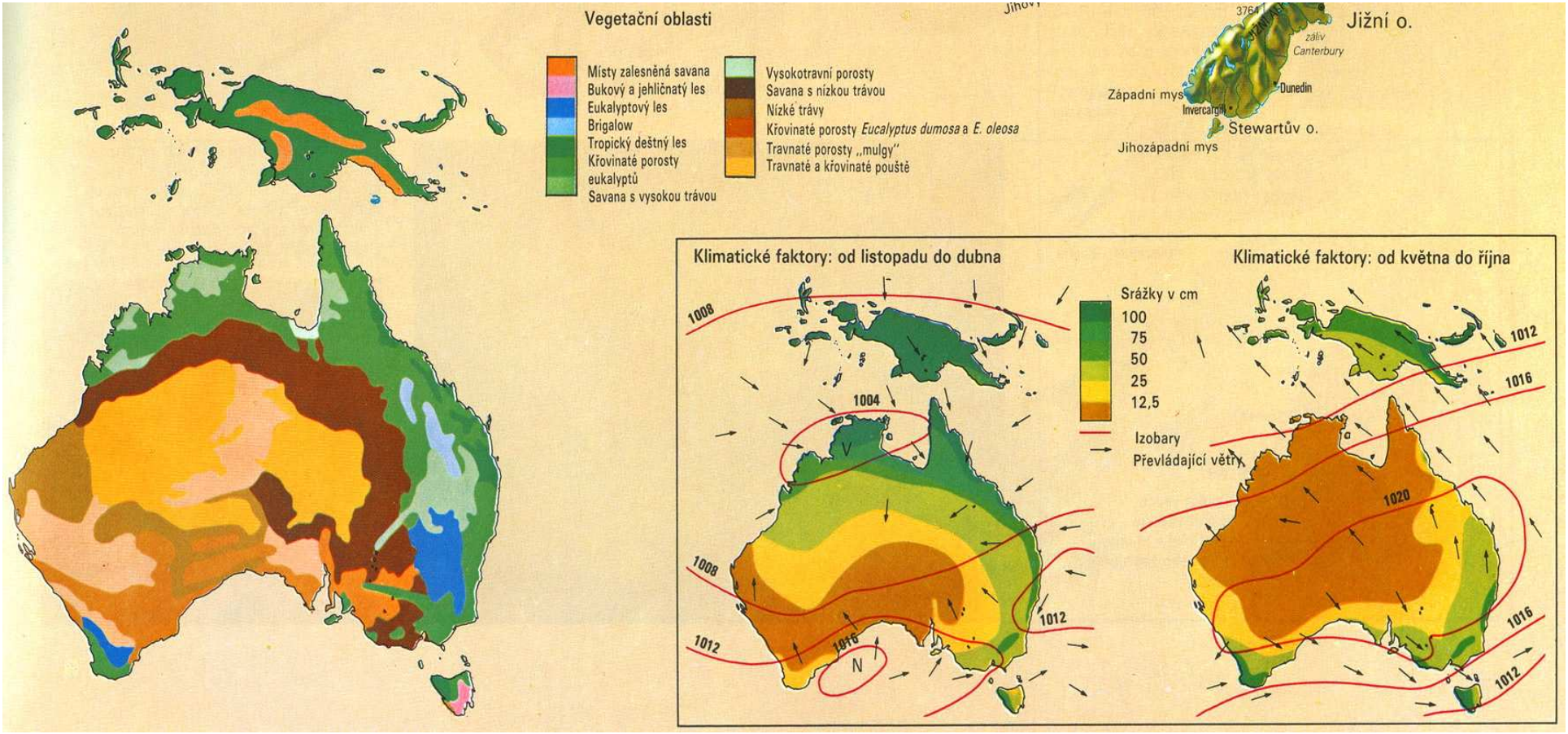

Blahovičník (*Eucalyptus*)

- 600 druhů,
  ± jen v Austrálii,
  několik na
  N. Guinei

Malee scrub (z blahovičníků)

Eucalyptus pauciflora 1740 m

Blahovičník chudokvětý (*Eucalyptus pauciflora*) – zde v klečové formě na horní hranici lesa. Eucalypty na zimu neopadávají a i tento je v tom důsledný.

Mulga scrub tvorený akáciemi

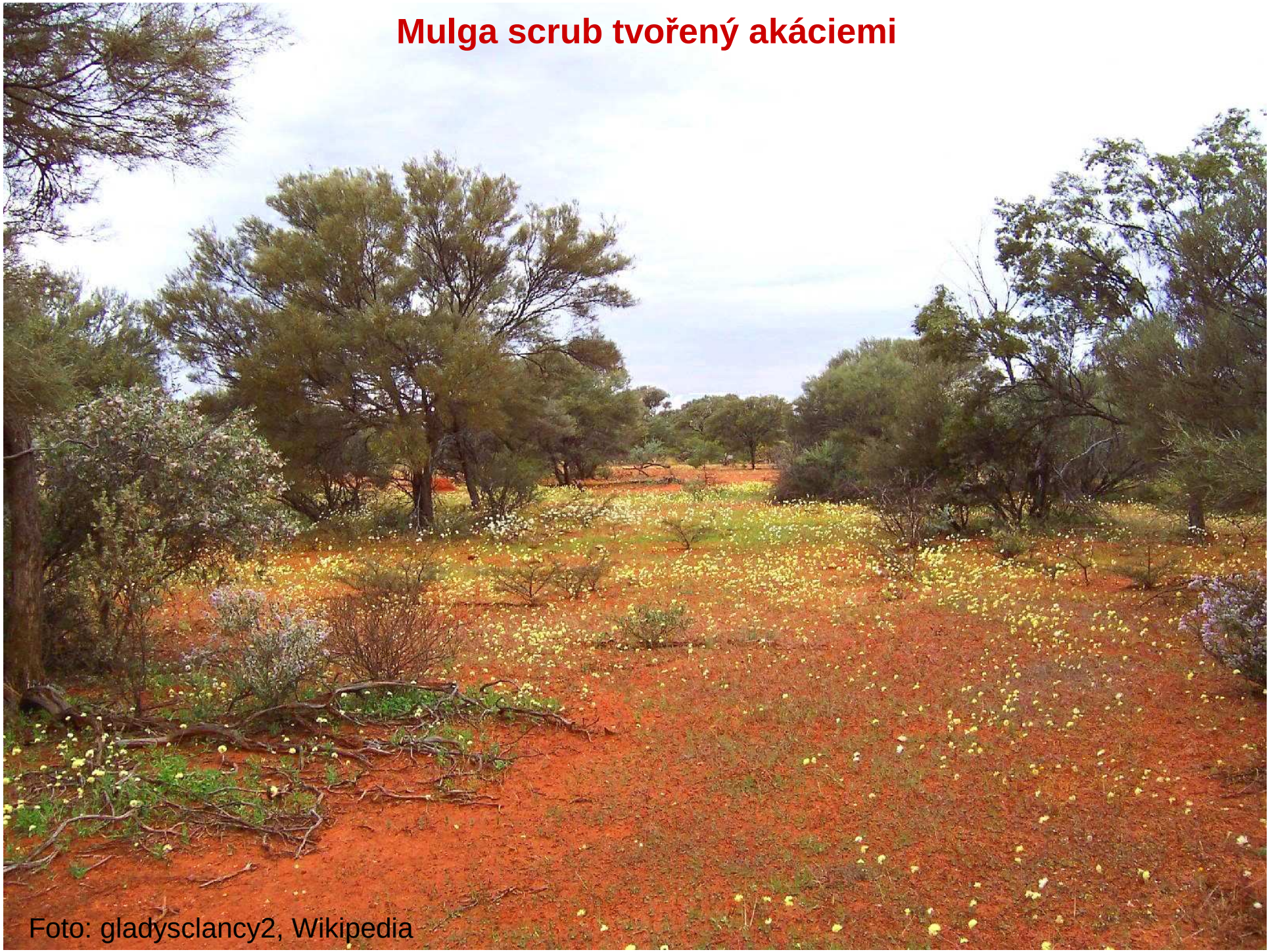

Foto: gladysclancy2, Wikipedia

Akácie

- Akácií je v Australasijské oblasti taktéž asi 600 druhů. Rostou hlavně v suchém vnitrozemí, kde tvoří parkovité křoviny. Na obr. jedna z nejběžnějších: *Acacia aneura*

svíc. květenství - Tree grass (žlutokap)

Desert Pea (Swainsonia formosa) – centrál. Austrálie, endemit

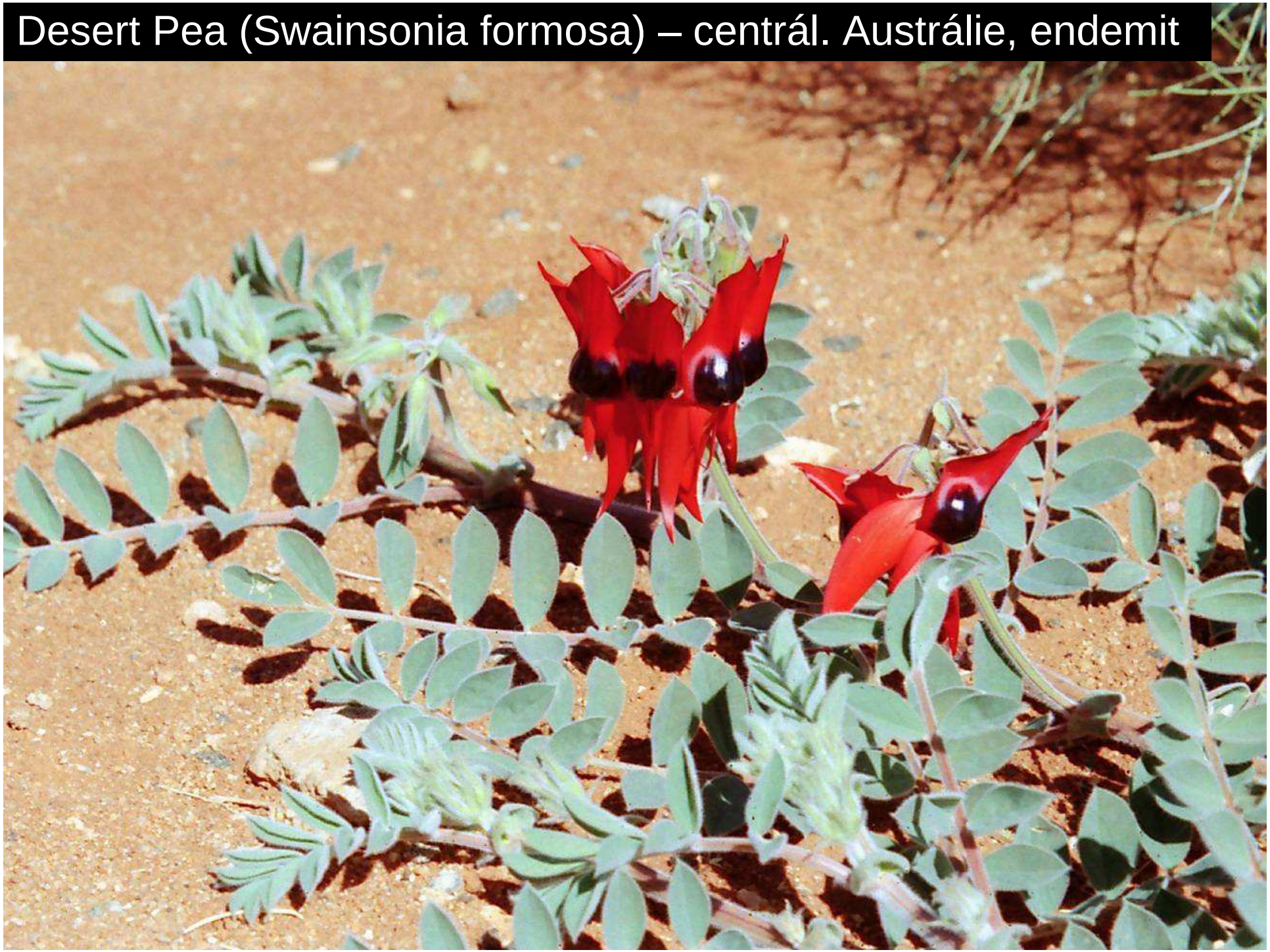

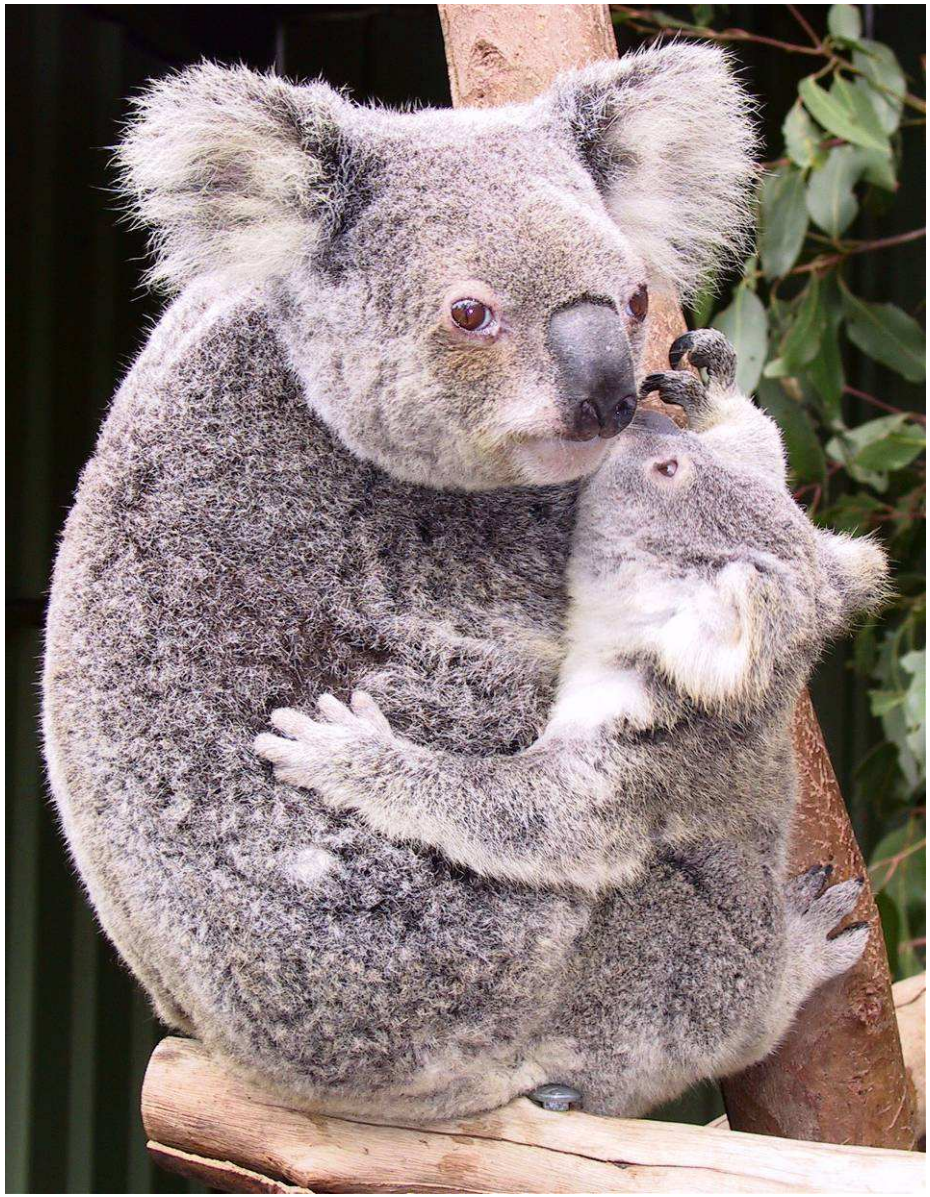

- Vačnatec koala, připomínající medvídka. Velmi líný.

Čeleď klokanovití

- Endemická čeleď Australasijské oblasti
- Vše nenáročnítí býložravci.
- 11 rodů
- 54 druhů
- Výskyt: Austrálie, ojedinělé druhy též Tasmánie, N. Guinea a ostrovy okolo ní
- Váha dospělců : 0,5 - 90 kg, výška až 2 m
- 2 druhy jsou stromoví klokani.

Klokan rudý (*Macropus rufus*)

- Polosuché krajiny, nejrychlejší – až 70 km/h na krátkou vzdálenost

Klokan obrovský – Eastern Grey Kangaroo (*Macropus giganteus*)

- Jeden z největších, žije na vlhkých travnatých pláních mezi lesy na V Austrálie

Foto: Fir0002, flagstafotos.com.au, Wikipedia

Stromový klokan (*Dendrolagus matschiei*)

Pštros emu

Australasijská oblast_2

- Těžiště biodiversity – příbřeží Austrálie a N. Guinea.
- Významné podoblasti:
- JZ Austrálie, JV Austrálie, N. Guinea, N. Zéland, N. Kaledonie

- **JZ. Austrálie** - nejarchaičtější a nejtypičtější, rostliny – 85% dr. E!!
- **JV. Austrálie** – hory - více druhů jižní polokoule (Araucaria, pabuky, ….)

JZ Austrálie

Tree top walk

Banksia grossa

Západoaustralský vánoční strom

Mediterrání veget. – fynbos +

Eucalyptus obliqua
90 m, 3 m Ø

Wollemia nobilis

Wollemia nobilis
Blue Mountains

Ztráty původní vegetace a desertifikce Austrálie

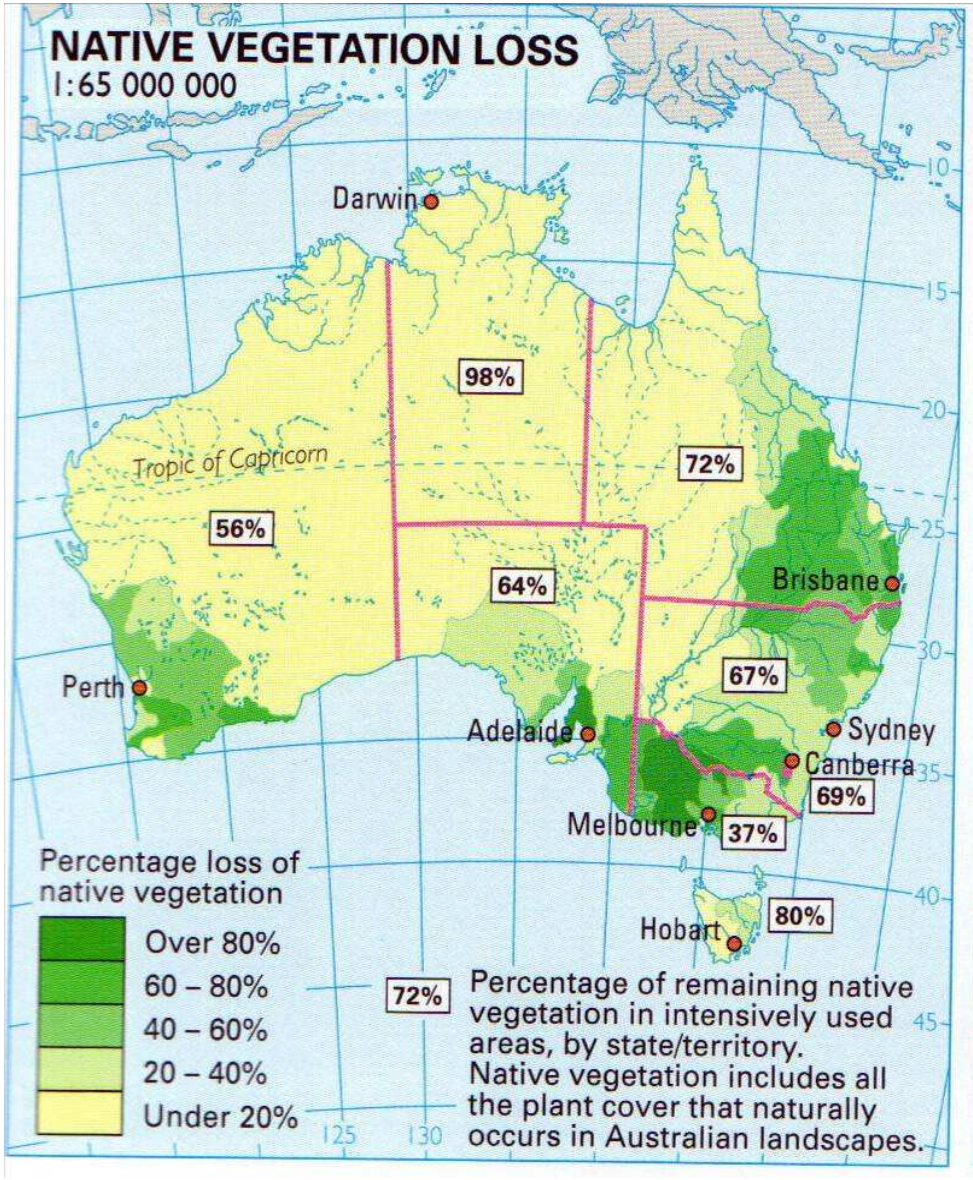

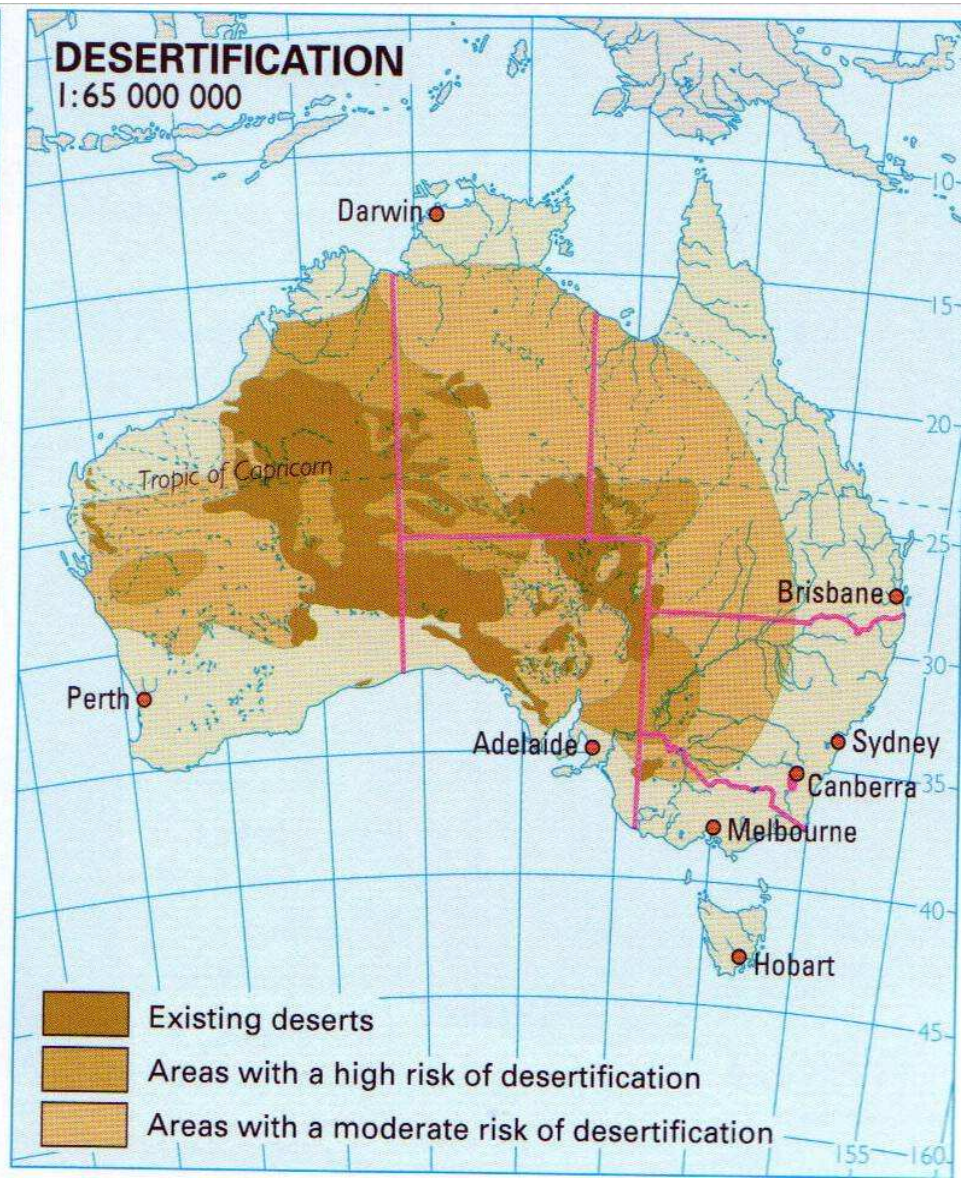

Australasijská oblast – podoblasti:

- **N. Guinea** – 90% dr. rostlin E! Ve flóře slabé vazby na Austr. (5%), znatelné i k Neotropis.
- 175 dr. savců, z toho 128 E!
- Endemický rod – Rajky

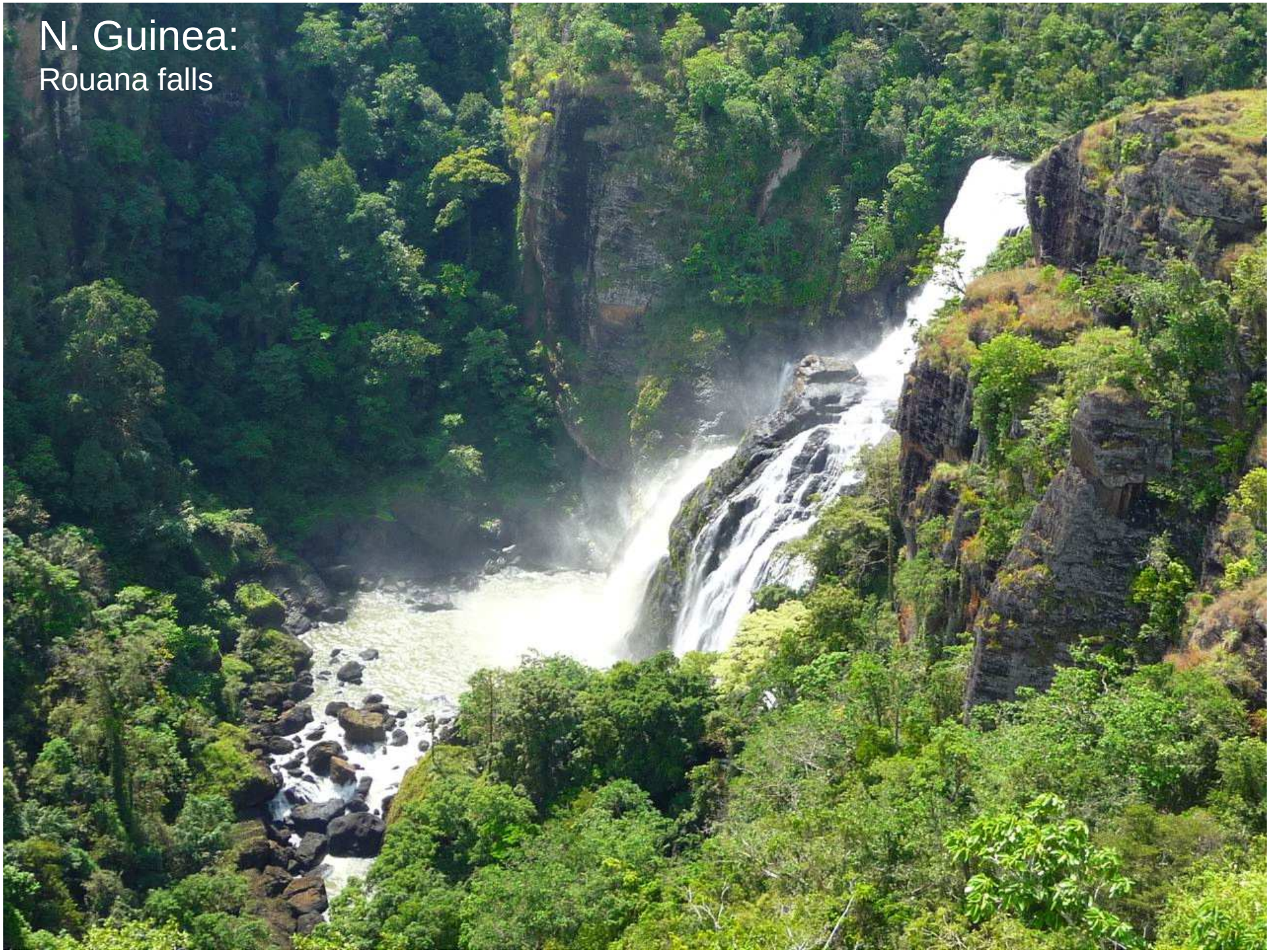
N. Guinea:
Rouana falls

Papua: Trail v NP Varirata, foto: Braun Piot

N. Guinea – deštné a mlžné lesy

Stromovité kapradiny
(*Dicksonia*)

Papua: 3100 m,
Foto: Jason Richard.
Panoramio

Rajka císařská → rajka Rudolfova ↓

Australasijská oblast - podoblasti

- **Nový Zéland**: 80% dr. rostlin E., ale i příb. druhy z Holarktidy (pryskyřníky, cypřišovité).
  Jehlič.: Podocarpus, Libocedrus. ne Araukárie.
  Listnaté: mj. pabuky 4 Endemické z 36 druhů na světě.
  Velmi chudá fauna, bez savců (jen 2 netopýři), hadů.
  – Nelétaví ptáci – nyní ohroženi savci. 3 E ptačí čeledi (vč. kivovitých)
- **Nová Kaledonie** - 19 tis. km²/ 5 tis. km² zbývá
- Flóra – 191/5 EČ, 3270 dr., 74 % dr. E!
- Rody palem: 17/16 E. = 37 E. dr. palem
- Fauna: 1EČ ptáků = 1 druh, zcela chybějí obojživelníci
- Některé druhy živočichů jen v několika jednicích – extrémní ohrožení

Horské lesy jižního ostrova NZ

N. Zéland, sev. ostrov, *Dicksonia*

Deštný les mírného pásu

N. Zéland
Podocarpus totara

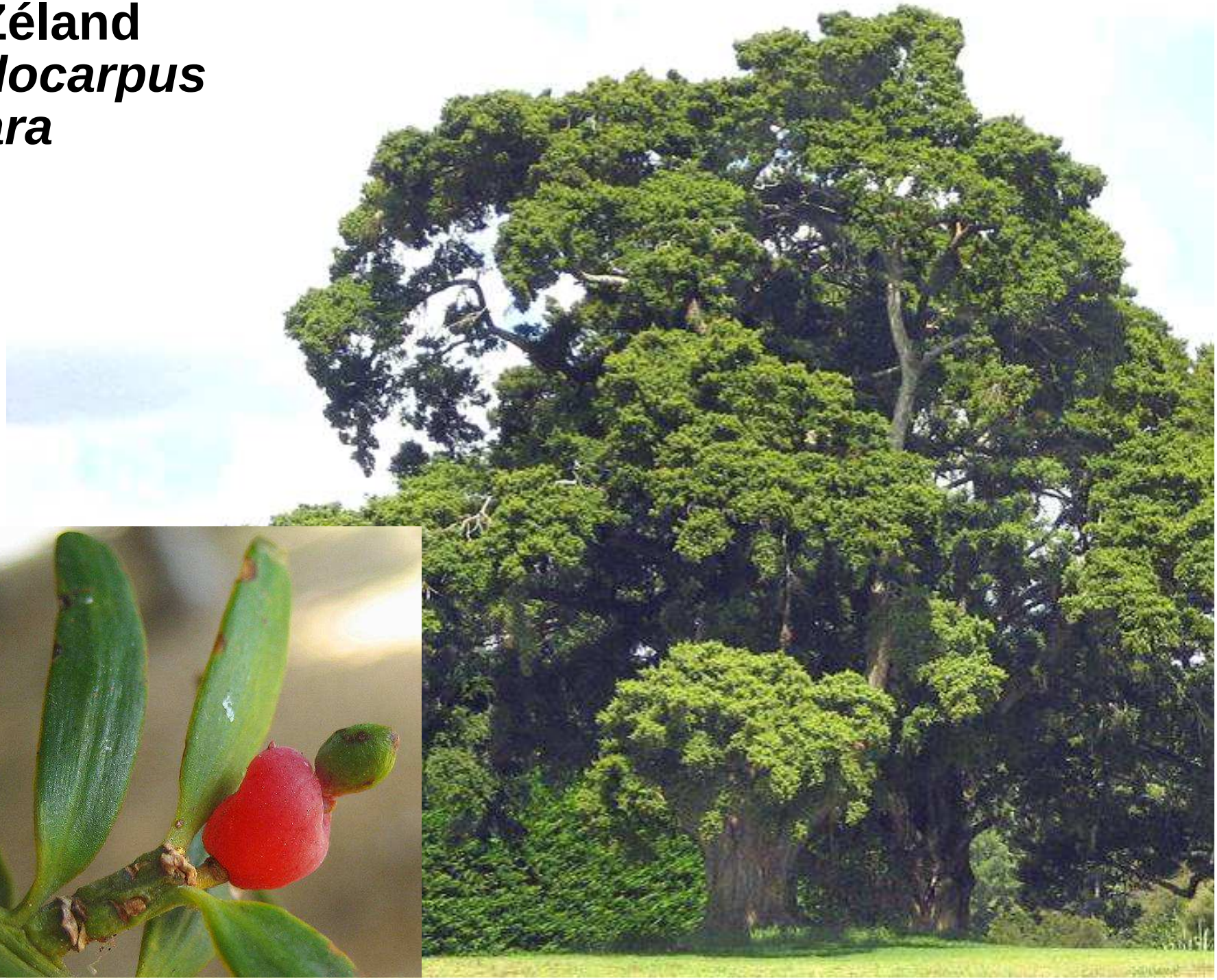

Kiwi

Kiwovití – endemická čeleď N. Zélandu

- 5 druhů, - odděleny = alopatrické

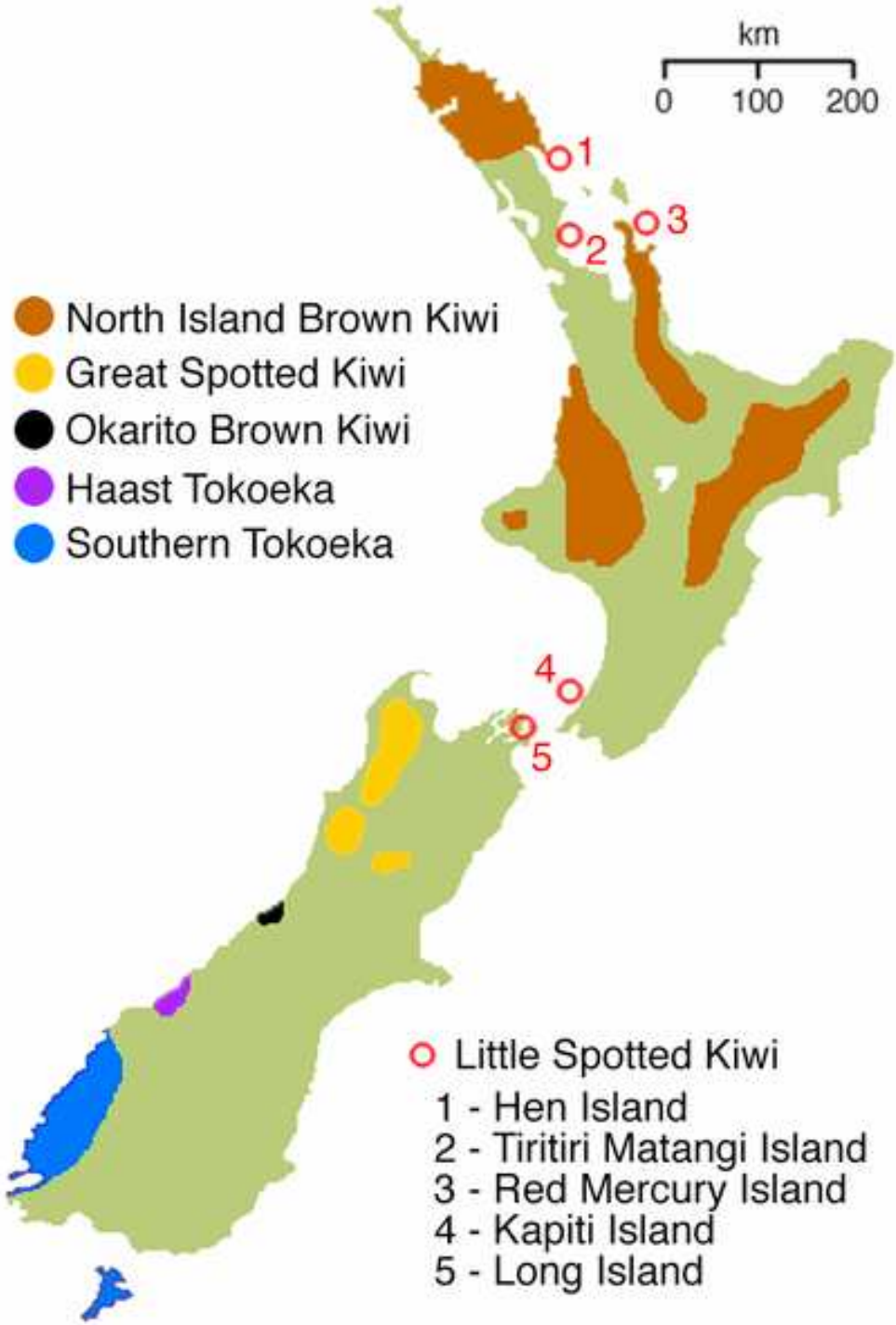

Nová Kaledonie

Blahočet sloupovitý
(Araucaria columnaris)

James Cook - 1774

Amborella trichopoda
Archaická dřevina

Amborella trichopoda

N. Kaledonie
– end. rod palem
Cyphonkentia
zde *C. cerifera*

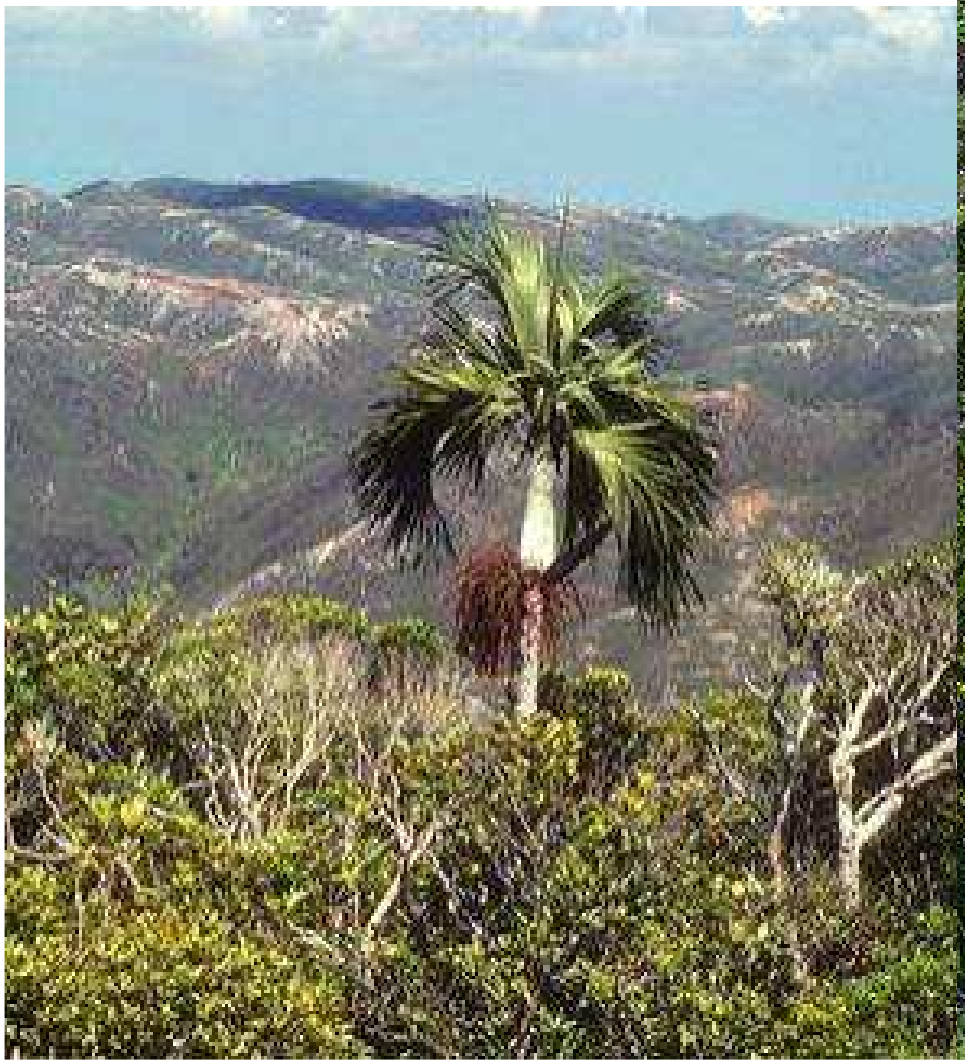

Jediný parasitický jehličnan na světě

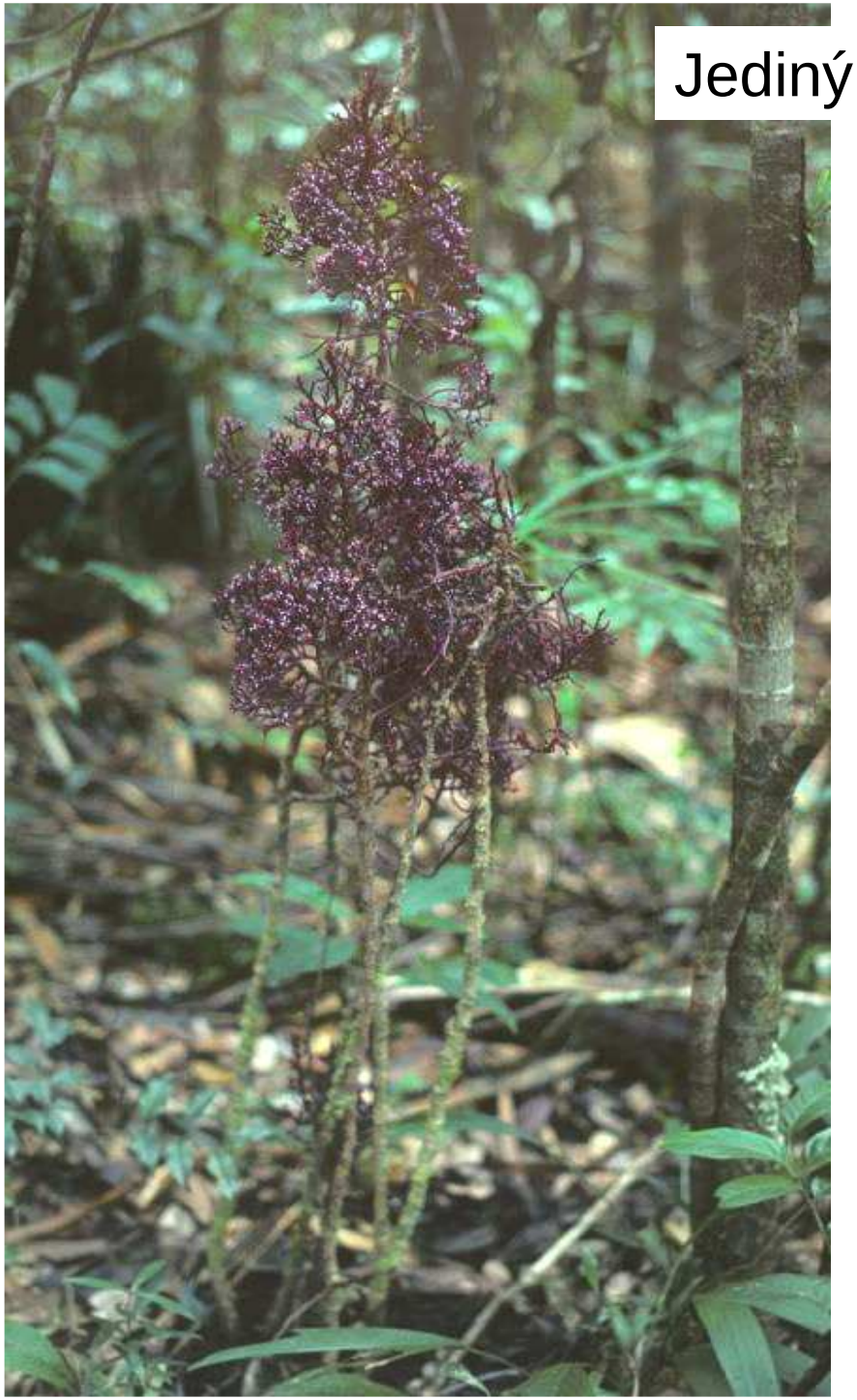

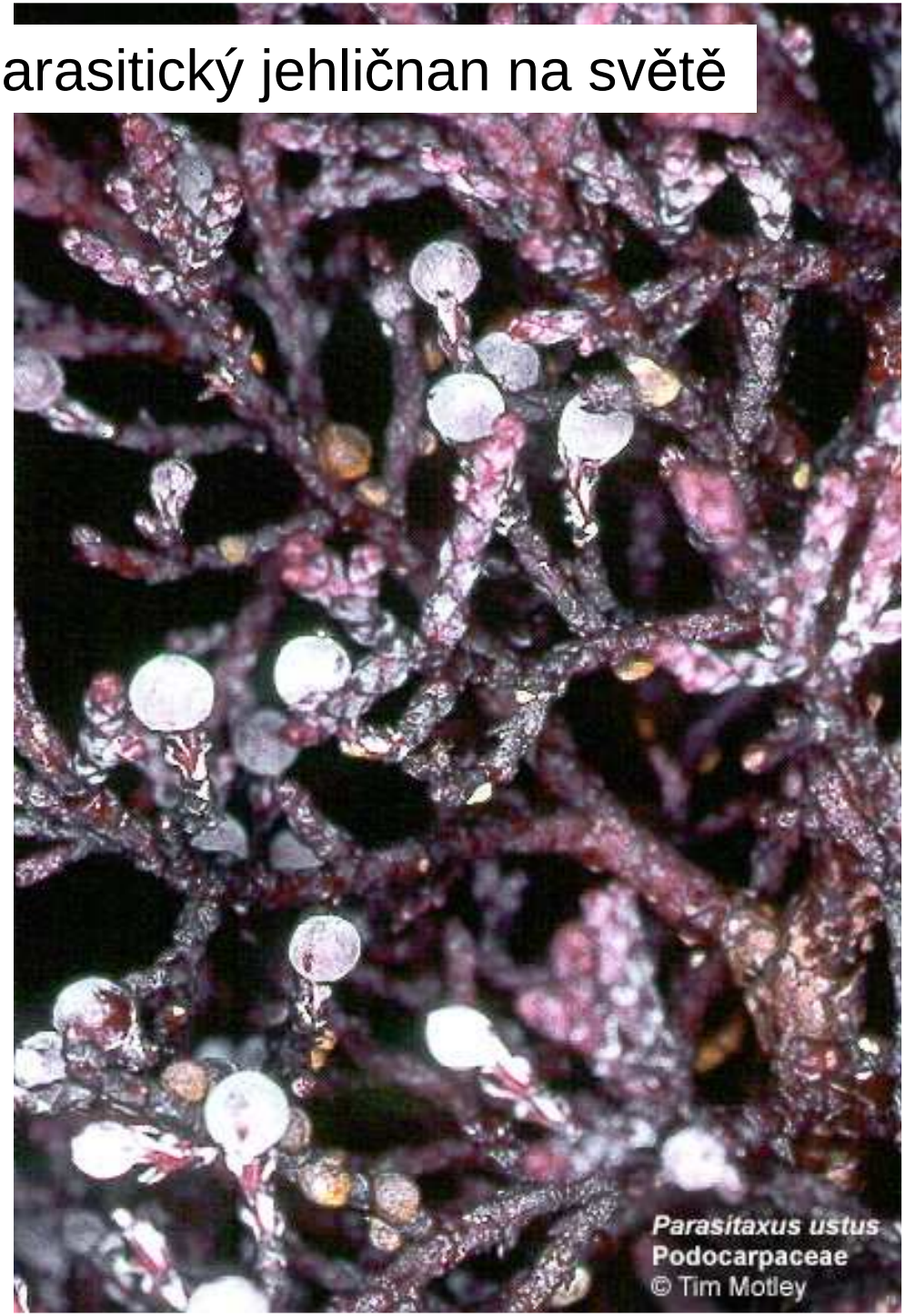

Retrophyllum minor

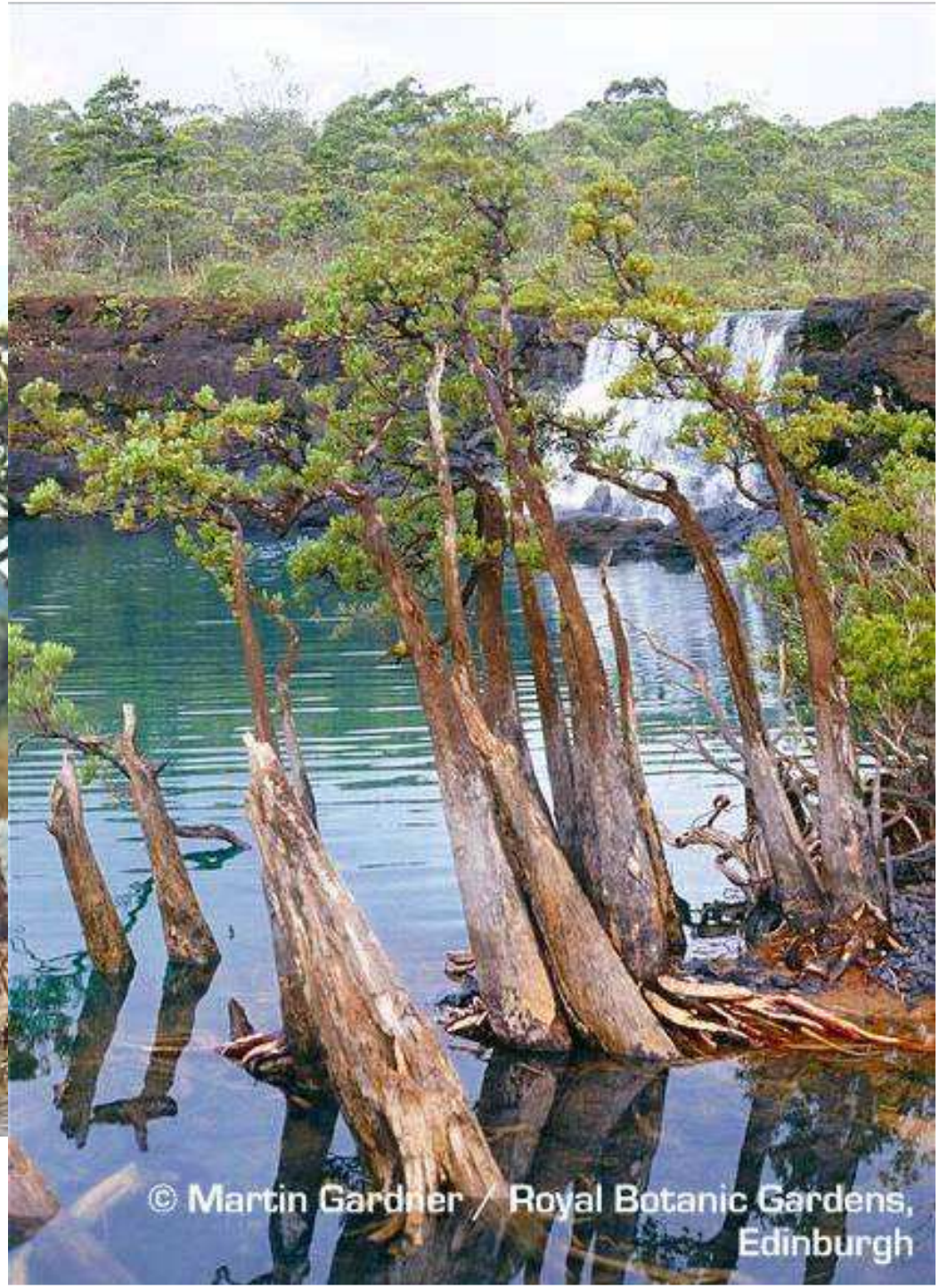

± jediný strom rostoucí ve sladké vodě

ARKive
© Nicolas-Alain Petit / Biosphoto

holub goliášský *(Ducula goliath)*

největší svět. strom. holub

Rhynochetos jubatus – jediný zástupce staré bohaté čeledi

Had vodnář – jedovatý, neútočný

Hlavní zdroje:

- Buchar (1983): Zoogeografie, SPN, Praha.
- Cox, Moore (1994): Biogeography, Blackwell s. p., Oxford.
- GoogleEarth – Panoramio (většina foto)
- Hendrych (1984): Fytogeografie, SPN, Praha.
- IUCN (2001): Terrestrial Ecoregions of the World: A New Map of Life on Earth. BioScience, Vol. 51/11, str. 933-938.
- Lomolino et al. (2006): Biogeography. Sinauer Ass., Inc. Sunderland, USA.
- Udvardy M.D.F. (1975): A classification of the biogeographical provinces of the World. IUCN. IUCN Occasional Paper no. 18. Morges (Šýcarsko).
- Wikipedia – otevřená Encyklopedie. Internet.